

November 2021

Så tar vi Sverige till en innovationsstormakt!

2022 års tema för den nationella Industridagen, ett årligt toppmöte för svensk industri, är fångad i rubriken. Ett gott innovationsklimat är ett nödvändigt fundament för Sveriges framtida välfärd och en arbetsmarknad med ett stort utbud av utvecklande jobb. Vi vill, som representanter för nätverket Svenska industrikommuner, medverka till att både offentlig och privat sektor fokuserar på ständiga förbättringar av innovationsklimatet.

Vi ser flera viktiga åtgärder som krävs för att leva upp till rubriken.

Innovationer föds i ett komplext system där om- och nytänkande får blomstra. Det inrymmer ofta infrastrukturer som industrikommunerna är vana att medverka i. Det gäller bl a investeringar i utbildningsnischer som är relevanta för industrin, t ex Curt Nicolingymnasiet i Finspång, Amexi:s 3D-lab i Karlskoga och den våg av lokala campus som kommit till under senare år. Ofta sker denna utveckling med kommunen som initiativtagare i ett nära samarbete med den lokala/regionala industrin. Ett välrenommerat campus har byggts upp inom ramen för t ex Campus Skellefteå.

Specialisering växer fram inom en innovativ och lokal krets av aktörer där man är beredd att ta ansvar för att driva frågan även när det är motigt. Kommunerna får en allt viktigare roll som pådrivare, kontaktförmedlare och ibland som medfinansiär.

I många av senare års investeringsprojekt ser man ett mönster. Kommunernas näringslivskontor har idag nästan alltid en initial roll i att tillhandahålla markanvisningar, bostäder och kontaktförmedling mellan olika lokala parter och investeraren. Under senare år har de flesta kommuner organiserat sig enligt principen "One Door" för att underlätta kontakterna med lokala entreprenörer och investerare.

Vi ser betydande möjligheter för Sverige, att trots vårt kostnadsläge, att erbjuda marknaden konkurrenskraftiga produkter genom tekniska innovationer, automatisering och digitalisering.

I och med att samarbetet mellan kund och producent blir allt viktigare kan verifiering av nya lösningar göras snabbare. Svenska industrikommuner menar att innovationsupphandlingar och införandet av fler svenska testbäddar utgör nyckelfaktorer bakom vår konkurrenskraft.

Upphandling från offentliga sektorn kan göras till ett kraftfullt instrument för stöttandet av innovationer. Värdet av den årliga offentliga upphandlingen, där kommunerna står för en väsentlig andel, är närmare 800 miljarder. En innovationsupphandling ska främja innovation genom att efterfråga eller tillåta nya lösningar. Detta kräver lokalt engagemang från upphandlaren och leverantören.

Inom Svenska industrikommuner finns en stor och viktig del av den svenska industriella kompetensen. Här finns m a o en betydande potential för formande av testbäddar och anknytande innovationsupphandlingar.

Den enskilda, mindre kommunen kan vid en upphandling ha svårt att ställa krav på långtgående innovativa inslag i en vara eller tjänst från tänkbara leverantörer. Om däremot flera kommuner kan genomföra gemensamma upphandlingar kan utfallet bli mycket kraftfullt. Vi uppmanar därför Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) att utveckla effektiva former och verktyg för att samordna upphandlingar av innovativa objekt inom angelägna områden.

Vi vill peka på några sådana områden där svensk industri har en god potential och där kommuner samlat skulle kunna formulera gemensamma krav:

- Ny hållbar kollektivtrafik med bl a elektriska bussar, små distributionsbilar, tunga lastbilar baserade på svensk el- och vätgasteknik;
- Ny och starkt kostnadseffektiv belysningsteknik med svenskbaserad LED;
- Nya återvinningsbara material, t ex textil.
- Lättare material;
- Sjukvårdsservice på distans;

- Avfallshantering i stadsmiljö;
- Växthus baserad på smart energiteknik;
- Smarta byggnader med nya material, där både trä och kompositer används.

Bara genom sådana konkreta satsningar kan Sverige leva upp till stridsropet format av Industrirådet: *"Så tar vi Sverige till en innovationsstormakt!"*

Svenska industrikommuner, arbetsutskottet, november 2021

Catharina Fredriksson, kommunstyrelsens ordförande, Oxelösund

Jan Bohman, kommunstyrelsens ordförande, Borlänge

Andreas Erlandsson, kommunstyrelsens ordförande, Oskarshamn

Carina Sammeli, kommunstyrelsens ordförande, Luleå

Anton Sjödel, kommunalråd, Gislaved